

ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು

ಸೇವಂತಿ ಡಿ. ರೈ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪ್ರಪಂಚದುದ್ದಕ್ಕೂ ಸಂಚರಿಸಿ, ಇಡೀ ಮನುಕುಲಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುನ್ನತವಾದ ಆದರ್ಶ, ಸಂದೇಶಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಈ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಬಿತ್ತರಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದ ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಅದಕ್ಕೆ ವೇದಿಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿದ್ಧವಾಯಿತು ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಲೇಖಕಿ ನಿವೃತ್ತ ಉಪನ್ಯಾಸಕಿ ಉತ್ತಮ ಬರಹಗಾರರು. ಹಲವು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಇವರು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರು ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮದ ಭಕ್ತರು.

ಹಿನ್ನೆಲೆ

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಯಾವ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿತೋ, ಯಾವ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಹಿಂದೂಧರ್ಮಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಮಾನ್ಯತೆ ದೊರಕಿಸಿಕೊಟ್ಟಿತೋ ಅ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸಮಾವೇಶಗೊಂಡಿದ್ದು ಅಮೆರಿಕದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ, ೧೮೯೩ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ.

ನಾವಿಕ ಕೊಲಂಬಸ್ ಅಮೆರಿಕ ಭೂಖಂಡ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ೪೦೦ ವರ್ಷಗಳು ಸಂದಿರುವ ಶುಭ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಆಚರಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಅಂಗವಾಗಿ, ಬೃಹತ್ ವಸ್ತುಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು (World's Columbian Exposition) ೧೮೯೩ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಯಿತು. ಇದರ ಅಂಗವಾಗಿ ೧೮೯೩, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ (Parliament of Religions) ನಡೆಯಿತು. ವಿಶ್ವದಾದ್ಯಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಚಾರವಿದ್ದ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚದ ಹಲವಾರು ದೇಶಗಳ, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಮೇಲ್ಮೈಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಲು ಆಗಮಿಸುವವರಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಪರಿವ್ರಾಜಕರಾಗಿ ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಕಾಲ್ಕತ್ತೆಗೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಚರಿಸಿ ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜೆಗಳ ಬಡತನ, ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾರತೀಯರು ಕಷ್ಟಜೀವಿಗಳು, ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವದವರು, ಅವರ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವರಮಾನವಿಲ್ಲ. ಈ ಕಷ್ಟಜೀವಿಗಳಿಗೆ ಏನಾದರೂ ದಾರಿ ತೋರಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸಿದರು. ಭಾರತದ ಅರಸರು, ಶ್ರೀಮಂತರು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು, ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರೆನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಕಾಳಜಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರೂ, ಅವರಾರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಗೊಳಿಸುವಷ್ಟು ಸ್ಪಂದಿಸಲಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಸಂಚರಿಸುತ್ತಾ ಭಾರತದ ದಕ್ಷಿಣದ ತುತ್ತತುದಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ ಸಮುದ್ರ ತೀರ ತಲುಪಿದರು. ಮೂರು ಸಮುದ್ರಗಳು ಸಂಧಿಸುವ ಆ ಪುಣ್ಯಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಸಮುದ್ರದ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಶಿಲೆಯನ್ನೇ ದಿಟ್ಟಿಸಿದರು. ಧ್ಯಾನಮಾಡಲು ಪ್ರಶಸ್ತವಾದ ಆ ಬಂಡೆಯತ್ತ ಈಜಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ, ಆ ಬೃಹತ್ ಬಂಡೆಯನ್ನೇರಿ ಅಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಕುಳಿತರು. ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನ ಕಣ್ಣಿಮುಂದೆ ಭಾರತದ ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಇತಿಹಾಸ, ಭವ್ಯಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ

ಧಾರ್ಮಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾದುಹೋಯಿತು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಭಾರತದ ಅಂದಿನ ಪ್ರಜೆಗಳ ಸ್ಥಿತಿ, ಬಡತನ, ಅವರ ಮೇಲೆ ನಡೆಯುವ ದೌರ್ಜನ್ಯ ಇವೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕಣ್ಣಿಗಿಂದ ಸುಳಿಯಿತು. ಈ ಬಡ ಜನರಿಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಯಸಿದರು. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ನೆರವಿನಿಂದ ಭಾರತದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಬಯಸಿದರು.

ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಜ್ಞಾನಸುಧೆಯನ್ನು ಅಮೆರಿಕಾ ದಂತಹ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರಿಗೆ ಭಾರತದ ಶ್ರೇಷ್ಠತೆಯು ತಿಳಿಯುವುದು. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ಭಾರತದ ಮೌಲ್ಯದ ಅರಿವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಅರಿವು ಮೂಡುವುದು — ಎಂಬುದೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯಿತು.

ಅಮೆರಿಕದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ವಿಚಾರ ೧೯೨೨ರಲ್ಲೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಅರಿವಿಗೆ ಬಂದಿತ್ತು. ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು, ಅಭಿಮಾನಿಗಳು, ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮವನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕೆಲವರು ಚಂದಾ ಎತ್ತಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಮೆರಿಕಾಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿಧಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು.

ಆದರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಮನಸ್ಸು ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಶ್ರೀಮಾತೆ ಶಾರದಾದೇವಿಗೆ ತನ್ನ ತುಮುಲವನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪತ್ರ ಬರೆದು ಸಲಹೆ ಕೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದು, “ದೇವರ ದಯೆ ಇದೆ; ಗುರು ಮಹಾರಾಜರ ಆಶೀರ್ವಾದ ಇದೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಾ. ನಿನಗೆ ಜಯವಾಗುವುದು” ಎಂದು ಆಶೀರ್ವದಿಸಿ, ಮೂವತ್ತರ ಹರೆಯದ, ಕೈಯಲ್ಲಿ ಕಾಸಿಲ್ಲದ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು.

೧೯೨೨ರ ಏಪ್ರಿಲ್ ತಿಂಗಳ ಒಂದು ದಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಧ್ಯಾನದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಸಮುದ್ರದ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ತನ್ನ ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸರು, ತಮ್ಮನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯುತ್ತಿರುವಂತೆ ಭಾಸವಾಯಿತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ತನಗೆ ಗುರು ದೇವರ ಆಶೀರ್ವಾದ ದೊರೆಯಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದ ಮನಸ್ಸು ಸ್ಥಿರವಾಯಿತು. ಶ್ರೀಮಾತೆಯ ಪತ್ರವೂ ಅವರಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿತು.

ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಎಂಬವರ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಶಿಷ್ಯರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಅಮೆರಿಕಾ ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಬೊಂಬಾಯಿ ತಲುಪಿದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಬೀಳ್ಕೊಡಲು ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಅಳಸಿಂಗ ಪೆರುಮಾಳ್ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ಬಂದಿದ್ದರು. ಅಮೆರಿಕಾದಲ್ಲಿ

ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉಡುಪು, ತಲೆಗೆ ಸುತ್ತಲು ಕಾವಿ ಬಣ್ಣದ ಉದ್ದವಾದ ಬಟ್ಟೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರು.

P.O.C. ಗೆ ಸೇರಿದ ಪೆನಿನ್ಸುಲಾರ್ (S.S. Peninsular) ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಮೊದಲಿನ ದರ್ಜೆಯ ಟಿಕೆಟ್ ಮತ್ತು ಖರ್ಚಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಖೇತ್ರಿ ಮಹಾರಾಜರೇ ಒದಗಿಸಿದ್ದರು.

ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಪ್ರಯಾಣ

ಎಲ್ಲ ಮತಧರ್ಮಗಳೂ ಪರಮಸತ್ಯದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಉದಾರ ದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳ ದೇಶದಿಂದ, ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ, ಸುಖಭೋಗಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶಕ್ಕೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಕಣ್ಣತ್ತರೆಯಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಭಾರತದ ಸತ್ಯದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಲು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರನ್ನು ಹೊತ್ತ ಹಡಗು, ೧೯೨೨ರ ಮೇ ೩೧ನೇ ತಾರೀಖಿಗೆ ಬೊಂಬಾಯಿ ಬಂದರಿನಿಂದ ಹೊರಟಿತು. ಕೊಲೊಂಬೊ, ಸಿಂಗಾಪುರ ಮಾರ್ಗವಾಗಿ ಜಪಾನಿನ ಯೋಕೊಹಾಮಾ ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿ S S Empress of India ಎಂಬ ಹಡಗನ್ನು ಏರಿ ಜುಲೈ ೨೫ರಂದು ಕೆನಡಾದ ವ್ಯಾಂಕೋವರ್ ಬಂದರನ್ನು ತಲುಪಿದರು. ಅಲ್ಲಿಂದ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ, ಜುಲೈ ೩೦ರಂದು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿದರು.

ಸ್ವತಂತ್ರ ಅಮೆರಿಕ ಸಂಯುಕ್ತ ಸಂಸ್ಥಾನ ರೂಪುಗೊಂಡು (ಕ್ರಿ.ಶ. ೧೭೭೬) ಅಂದಿನಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೆ (೧೯೨೨) ಆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧನೆಗಳಾದವು, ಅಮೆರಿಕನ್ನರು ಏನೆಲ್ಲಾ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ತೋರಿಸಲು, ಬಹಳ ಬೃಹತ್ತಾದ ಒಂದು ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಲು ಎಂಟು ಹತ್ತು ದಿನಗಳಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆ ಪ್ರದರ್ಶನವನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕದ ಆಧುನಿಕ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಂಡು ಬೆರಗಾದರು.

ಅಲ್ಲಿಂದ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು, ಅದರ ಕಛೇರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಆಘಾತವಾಗುವಂತಹ ಸುದ್ದಿ ಸಿಕ್ಕಿತು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು; ಅಲ್ಲದೆ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅವರು ಯಾವ ದೇಶದವರೋ, ಆ ದೇಶದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮೂಲಕ ಬಂದಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿಯಿತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಬಳಿ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಶಿಷ್ಯರು ಯಾರೂ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವೇ ಅವರಿಗೊಂದು ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಶಿಷ್ಯರಲ್ಲಿತ್ತು.

ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿದ್ದ ತನ್ನೊಬ್ಬ ಶಿಷ್ಯನಿಗೆ ಬರೆದ ಪತ್ರ ಅವರ ಎದೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

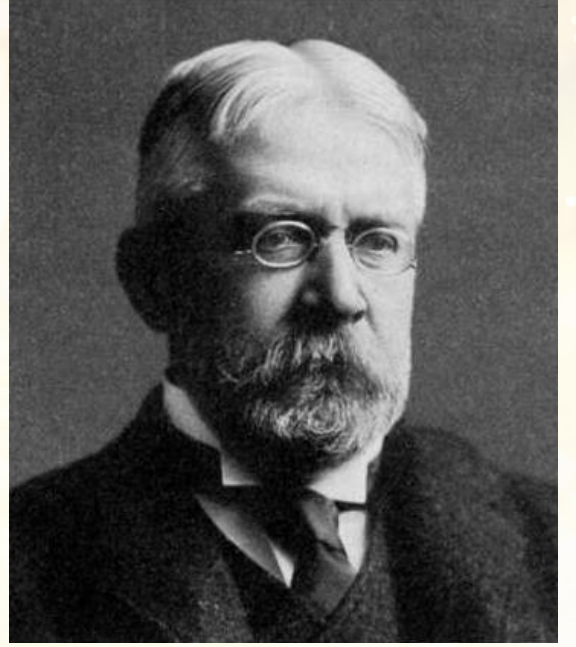
“ನಾನು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಿಂದ ಹೊರಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕನಸುಗಳೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಮಾಯವಾಗಿವೆ.. ಈ ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹಿಂತಿರುಗಬೇಕೆಂದು ಮೂರು ಸಲ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದೆನು. ಆದರೆ ಈಗ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಶಪಥ ಮಾಡಿರುವೆನು. ದೇವರೇ ನನಗೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಮಾಡಿರುವನು. ನನಗೆ ದಾರಿಕಾಣದೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಾಯಲಿ ಬದುಕಲಿ ಹಿಡಿದುದನ್ನು ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ.”
 ('ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ', ಸ್ವಾಮಿ ಸೋಮ ನಾಥಾನಂದಜಿ, ಪು.೧೮೯, ೧೯ ನೇ ಮುದ್ರಣ ೨೦೧೮)

ಬಾಸ್ಟನ್ ನಗರಕ್ಕೆ

ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಇನ್ನೂ ಬಹಳಷ್ಟು ದಿನಗಳಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಕೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಚಿಕಾಗೋ ಬಹಳ ದುಬಾರಿ ನಗರವಾಗಿದ್ದುದರಿಂದ, ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಿಂದ ಇರಲು ಬಾಸ್ಟನ್ ನಗರಕ್ಕೆ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟರು. ಅವರು ಕುಳಿತ ಬೋಗಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಮಿಸ್ ಕೇಟ್ ಸ್ಯಾನ್ ಬಾರ್ನ್ ಎಂಬ ಮಹಿಳೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತಳಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಮಾತಾಡಿಸಿದಳು, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಿದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವಳ ಆಹ್ವಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಬಾಸ್ಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಅವಳ ಮನೆಯಲ್ಲೇ ತಂಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಅವಳ ಸ್ನೇಹಿತರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು.

ಬಾಸ್ಟನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಲ್ಲಿಲ್ಲ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತ ಭಾರತದ ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಹಿಂದೂಧರ್ಮ, ಸ್ತ್ರೀಯರು, ಮಕ್ಕಳು ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಜನರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಜಾನ್ ಹೆನ್ರಿ ರೈಟ್ ಅವರ ಪರಿಚಯವಾಯಿತು. ಪ್ರೊ.ರೈಟ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಆಮಂತ್ರಿಸಿ ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಮಾತಾಡಿದರು. ಪ್ರೊ. ರೈಟ್ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಯಂತೆ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದ ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಮಾತಿನ ಮೋಡಿಗೆ ಒಳಗಾದ ಪ್ರೊ. ರೈಟ್, ತನ್ನ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು, ಅವರ ಮಾತನ್ನು ತಮ್ಮ ಜನ ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರು. ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತಾಡಬೇಕೆಂದೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶವೂ ಅದೇ ಆಗಿದ್ದರೂ, ತನ್ನಲ್ಲಿ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರವಿಲ್ಲ; ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಮಿಟಿಯವರು ರುಜುವಾತು ಪತ್ರ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೊ. ರೈಟ್, “ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ನಿಮ್ಮಿಂದ ರುಜುವಾತು ಕೇಳುವುದು ಮತ್ತು ಸೂರ್ಯನಿಗೆ

ಪ್ರೊ. ಜಾನ್ ಹೆನ್ರಿ ರೈಟ್

‘ನಿನ್ನನ್ನು ಯಾರು ಬೆಳಗುವಂತೆ ಹೇಳಿದರು’ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು ಎರಡೂ ಒಂದೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಹೊಣೆ ನನ್ನದು” ಎಂದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪರಿಚಯ ಪತ್ರ ಕೊಟ್ಟು ಚಿಕಾಗೋ ನಗರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ರೈಲಿನ ಟಿಕೇಟನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟರು. ತನ್ನ ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೂ ಪರಿಚಯ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರು. ಪರಿಚಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರೊ. ರೈಟ್ ಹೀಗೆ ಬರೆದಿದ್ದರು: “ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ನಮ್ಮಂತಹ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೊಫೆಸರ್‌ಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದರೂ ಮೀರಿ ತೂಗುವ ವಿದ್ವಾಂಸರು.”

ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಚಿಕಾಗೋ ತಲುಪಿದಾಗ, ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದ ವಿಳಾಸ ಕಳೆದುಕೊಂಡರು. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದ ವಿಳಾಸ ವಿಚಾರಿಸಿದಾಗ, ಅದು ಯಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಅಪರಿಚಿತ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ತಂಗಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ರೈಲು ನಿಲ್ದಾಣದ ಒಂದು ಖಾಲಿ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಮಲಗಿ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದರು.

ಮರುದಿನ, ಅಂದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೦, ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಆರಂಭವಾಗುವ ಒಂದು ದಿನ ಮೊದಲು, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಹಸಿವೆ ಮತ್ತು ಬಳಲಿಕೆಯಿಂದ ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಅಲೆದರು. ಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳದ ವಿಳಾಸ ವಿಚಾರಿಸಿದರು. ಯಾರಿಂದಲೂ ಉತ್ತರ ಸಿಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಂತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮನೆಗಳೂ, ಉದ್ಯಾನ

ಗಳೂ ಇದ್ದ ಆ ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ, ಮಾಸಿದ, ಮುದುಡಿದ ಬಟ್ಟೆಯ ವಿಚಿತ್ರ ಉಡುಪಿನ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುವ ಸಂನ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ಯಾರೂ ವಿಚಾರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಚಿಕಾಗೋದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಭಿಕ್ಷೆ ಬೇಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆಹಾರ ಕೇಳಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತರೆ ಇವರ ಮುಖಕ್ಕೆ ಬಾಗಿಲು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಬಳಲಿ ನಡೆದು, ದಣಿದು, ಕೊನೆಗೆ ಡಿಯರ್ ಬೋರ್ನ್ ಬೀದಿಯ ರಸ್ತೆ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ದಿಣ್ಣೆಯ ಮೇಲೆ ದೇವರ ಮೇಲೆ ಭಾರ ಹಾಕಿ ಕುಳಿತರು. ಈಗ ಅಲ್ಲಿ ಸಂತ ಕ್ರಿಸೋಸ್ತಮ್ ಚರ್ಚ್ ಇದೆ.

ಹೇಲ್ ಕುಟುಂಬ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ಥಳದ ಎದುರುಗಡೆ ರಸ್ತೆಯ ಇನ್ನೊಂದು ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮನೆ ಇತ್ತು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೇ ಆ ಮನೆಯ ಮುಂಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಅಲ್ಲಿಂದ ಒಬ್ಬ ಗೌರವಾನ್ವಿತ ಮಹಿಳೆ ಹೊರಬಂದು, ನೇರವಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಳಿ ಸಾರಿ, “ತಾವು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರೇ?” ಎಂದು ವಿಚಾರಿಸಿದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಾಗ, ಆಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋದಳು. “ತಾವು ಸ್ನಾನ ಊಟಾದಿಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸಿ, ವಿಶ್ರಾಂತಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮನ್ನು ನಾನೇ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಛೇರಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇನೆ” ಎಂದಳು. ಈಕೆಯೇ ಶ್ರೀಮತಿ ಎಲೆನ್ ಜಾರ್ಜ್ ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಹೇಲ್. ಈಕೆ ತನ್ನ ಪತಿ ಜಾರ್ಜ್ ಹೇಲ್ ಮತ್ತು ನಾಲ್ವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಜತೆ ಆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಗಮನವಿಟ್ಟು ಪೂರೈಸುತ್ತಿತ್ತು ಆ ಕುಟುಂಬ. ಆ ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರು ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಬಹಳ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ನೇಹಿತರಾದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಲ್ ಅವರನ್ನು ಮದರ್ ಚರ್ಚ್ ಎಂದೂ, ಜಾರ್ಜ್ ಹೇಲ್ ಅವರನ್ನು ಫಾದರ್ ಚರ್ಚ್ ಎಂದೂ, ಅವರ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಹೋದರಿಯ

ರೆಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬಂಧುಗಳಂತೆ ಇದ್ದ ಕುಟುಂಬ ಇದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ ಅಮೆರಿಕದ ಪ್ರವಾಸದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರೂ, ಅವರ ಮುಖ್ಯ ಕೇಂದ್ರ, ಚಿಕಾಗೋ ಆಗಿತ್ತು. ಹೇಲ್ ಅವರ ಮನೆಯೇ ಮುಖ್ಯ ವಾಸಸ್ಥಳವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತ್ರಗಳು ಹೇಲ್ ಅವರ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದವು.

ಹೇಲ್ ಅವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ೬ ವರ್ಷದ ಪುಟ್ಟ ಹುಡುಗಿ ಆಗ್ನೀಸ್ ಇವಿಂಗ್ ಜತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತುಂಬಾ ಸಮಯ ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಿಂಕನ್ ಪಾರ್ಕ್ ಒಳಗೆ ವಾಯು ವಿಹಾರಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಆ ಮಗು ಜತೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಈಕೆ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಮೀ ಅಖಿಲಾ ನಂದರ ಶಿಷ್ಯೆಯಾದಳು.

ಅದೇ ದಿನ, ಅಂದರೆ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೦ರ ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಲ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಿಗದಿತವಾದ ಮನೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಲಾಯಿತು. ಅದುದರಿಂದ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಲಿಯಾನ್ ಕುಟುಂಬದ ಅತಿಥಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಆ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಲಿಯಾನ್ ದಂಪತಿಗಳಲ್ಲದೆ, ಅವರ ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರು. ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಯುವ ಸ್ಥಳ ಆ ಮನೆಯಿಂದ ಕೇವಲ ೬೦೦ ಗಜಗಳಷ್ಟು ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದು. (ಈಗ ಆ ಮನೆಯನ್ನು ಕಡವಿ ಆ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೨೫ ಮಹಡಿಗಳ ಹಿಲ್ಟ್ ಚಿಕಾಗೋ ಎಂಬ ಹೋಟೆಲನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆ.)

ಲಿಯಾನ್ ದಂಪತಿಗಳ ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದ ಕಾರ್ನಲಿಯಾ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ತುಂಬಾ ಹಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆಕೆಗೆ ಕಾಡು, ಬೆಟ್ಟ, ನದಿ, ಪಶುಪಕ್ಷಿ ಬಯಲುಗಳಿಂದ ಕಂಗೊಳಿಸುವ ಭಾರತದ ಕಥೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೇಳಿ ಪುಳಕಿತವಾದ ಆಕೆಗೆ ತಾನೊಂದು ಸ್ವಪ್ನಲೋಕದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪೇಟೆ ಆಕೆಗೆ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಆಕೆಗಾಗಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತನ್ನ ಪೇಟವನ್ನು ತೆಗೆದು ಬಿಚ್ಚಿ, ಪುನಃ ಕಟ್ಟಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಾರ್ಜ್ ಹೇಲ್

ಶ್ರೀಮತಿ ಹೇಲ್

ಹೇಲ್ ಸಹೋದರಿಯರು

ವಿಶ್ವವೇದಿಕೆ

ವಿಶ್ವ ಬೃಹತ್ ಮೇಳದ ಅಂಗವಾಗಿ ಆರ್ಟ್ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಎಂಬ ಬೃಹತ್ ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಲಾಯಿತು. ಇದರ ನಕ್ಷೆಯನ್ನು ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಪತಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಅಟ್‌ವುಡ್ ತಯಾರಿಸಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟಲಾಗದ ಕಲಾಕೃತಿಗಳನ್ನು ಈಗಲೂ ಕಾಣಬಹುದು. ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕ್ರಮೇಣ ಅಟ್‌ವುಡ್ ಪ್ಯಾಲೇಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಟ್ಟು, ಈಗ ಅದನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Museum of Science and Industry) ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಒಂದು ಬೃಹತ್ ಸಭಾಂಗಣ ಇತ್ತು. ಆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ೪೦೦೦ ಜನ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತು. ಇಲ್ಲೇ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆದಿತ್ತು. ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರವಚನ ಇದೇ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರವಚನವೇ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ವಿಶ್ವವಿಖ್ಯಾತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿರುವುದು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದೇ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅಂದರೆ ಈ ೧೨೫ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಟ್ಟಡ ಕೆಲವು ಬಾರಿ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರಗೊಂಡು ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್ ಇದ್ದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಈಗ ಫುಲ್ಲರ್‌ಟನ್ ಸಭಾಂಗಣ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ವೇದಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಭಿಕರ ಗ್ಯಾಲರಿ ಇದೆ. ೧೮೯೩ರ World Columbian Exposition ನಡೆಸುವ ಸಿದ್ಧತೆಗಳನ್ನು ಮೂರು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಆರಂಭಿಸಿದ್ದರೂ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳ ಅರಿವು ಇಲ್ಲದ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಿಗೆ, ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಉದ್ದೇಶವು ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮದ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರುವುದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉದಾರದೃಷ್ಟಿಯುಳ್ಳವರಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಚಾರ್ಲ್ಸ್ ಕ್ಯಾರಲ್ ಎಂಬ ವಕೀಲರು ಶಾಂತ ಸ್ವಭಾವದ ವಿದ್ವಾಂಸರು. ಅವರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವು ಹಿರಿಯ ಧರ್ಮಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ನೇಹಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಿತ್ತು. ಜಗತ್ತಿನ ಪ್ರಮುಖ ಮಹಾಧರ್ಮಗಳಾದ ಸನಾತನ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ, ಜೈನಧರ್ಮ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ, ಕನ್‌ಫ್ಯೂಶಿಯಸ್, ಶಿಂಟೋ ಧರ್ಮ, ಝರತುಷ್ಟ್ರ ಧರ್ಮ, ಕ್ರೈಸ್ತಧರ್ಮ, ಇಸ್ಲಾಂ ಧರ್ಮ ಮತ್ತು ಬ್ರಹ್ಮ ಸಮಾಜದವರು ಈ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದರು. ಡಾ. ಅನ್ನಿ ಬೆಸೆಂಟ್ ಥಿಯಾಸಫಿಕಲ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಿದ್ದರು.

೧೮೯೩, ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ರ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮೆರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆತಂದು, ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಕುಳರಿಸಿದ್ದರು. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರು ಸಭಾಂಗಣದ ಗ್ಯಾಲರಿಯಲ್ಲಿ ಆಸೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಇತರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಜತೆ ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಹತ್ತು ಮಹಾ

ಧರ್ಮಗಳ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಘಂಟೆ (Liberty Bell) ಹತ್ತು ಸಲ ಬಾರಿಸಿದಾಗ ಸಮ್ಮೇಳನ ವಿಧ್ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಆ ದಿನ ಮಾತನಾಡುವವರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಬಳಿಕ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತಾಡಿದರು. ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಮಾತಾಡಲು ಸರ್ವಸಿದ್ಧತೆಯಿಂದ ಬಂದಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯಾವ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡದಾದ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಜನಸ್ತೋಮವನ್ನು ಅವರೆಂದೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತಾಡಲಿಲ್ಲ. ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಬಳಿಕ ಡಾ. ಬರೋಸ್, ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎದ್ದು ನಿಂತು, ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ದೇವಿ ಶಾರದೆಗೆ ವಂದಿಸಿ ಸಭೆಯ ನೊಮ್ಮೆ ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಭಾಷಣ

“ಅಮೆರಿಕದ ಸಹೋದರಿಯರೆ ಮತ್ತು ಸಹೋದರರೆ” ಎಂದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿದರು. ಅವರು ಸಭಿಕರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ ರೀತಿ ಸಭಾಸದರ ಹೃದಯವನ್ನು ತಟ್ಟಿತು. ಸಭಿಕರೆಲ್ಲಾ ಎದ್ದುನಿಂತು ಕರತಾಡನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಜಯಘೋಷ ಮಾಡಿದರು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲ ಕರತಾಡನವಾಯಿತು. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಯಾರೂ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಆರಂಭಿಸುವಾಗ ‘ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿಯರೆ’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಪರಿಚಿತ ಭಾರತದಿಂದ ಬಂದಿರುವ, ಈ ಅಪರಿಚಿತ ಮಹಾಶಯ ತಮ್ಮನ್ನು ‘ಸಹೋದರ, ಸಹೋದರಿಯರೆ’ ಎಂದು ಸಂಬೋಧಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಅವರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ಪ್ರೀತಿ ಇದ್ದಿರಬೇಕು, ಅವರ ಹೃದಯವಂತಿಕೆ ಎಷ್ಟೊಂದು ವಿಶಾಲವಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಅರಿವಾಯಿತು. ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳ ಬಳಿಕ ಸಭಿಕರೆಲ್ಲಾ ಆಸೀನರಾಗಿ, ನಿಶ್ಯಬ್ದ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಮ್ಮ ಕಂಚಿನ ಕಂಠದಿಂದ ಭಾಷಣ ಮುಂದುವರೆಸಿದರು.

ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಕಾಲದ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮಗೆ ಪ್ರೀತಿಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಸ್ವಾಗತಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳ ಸಂಘದ ಪರವಾಗಿ, ವಿವಿಧ ಧರ್ಮಗಳ ಪರವಾಗಿ, ಭಾರತದ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗಗಳ, ಎಲ್ಲಾ ಪಂಗಡಗಳ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಭಾರತೀಯರ ಪರವಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. ವೇದಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಮಾತಾಡಿದವರಿಗೂ ಕೃತಜ್ಞತೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದರು. “ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ, ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸ್ವೀಕಾರಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ಸಾರುವ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಸೇರಿದವನು ಎಂದು ಹೇಳಲು ಹೆಮ್ಮೆ ಎನಿಸುತ್ತದೆ” ಎಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, “ರೋಮನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯ ದೌರ್ಜನ್ಯದಿಂದ ಪಾರಾಗಲು, ಅಲ್ಲಿಂದ ಓಡಿ ಬಂದ ಯೆಹೂದ್ಯರಿಗೂ, ಝರತುಷ್ಟ್ರನ ರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾಗಿ ಬಂದ

ಪಾರ್ಸಿಗಳಿಗೂ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಜನಾಂಗದ, ಎಲ್ಲಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಪಥಗಳಲ್ಲಿ ದೌರ್ಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಿರಾಶ್ರಿತರಾದವರಿಗೂ ಆಶ್ರಯ ಕೊಟ್ಟ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು ತಾನು ಎನ್ನುವುದು ಹೆಮ್ಮೆ” ಎಂದರು.

ಅನಂತರ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ತಾನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿತು ಅರ್ಘ್ಯ ಸಿಂಹ ಶೋಕವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. “ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ನದಿಗಳು ಕೊನೆಗೆ ಸಾಗರವನ್ನು ಸೇರುವಂತೆ ಹೇ ಭಗವಂತ, ಮಾನವರು ಅವರವರ ಸಂಸ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿನ್ನನ್ನೇ ಸೇರುವರು”, ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಾ, “ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ರೂಪದಲ್ಲಿರಲಿ, ನನ್ನ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರೆ, ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂದ ಗೀತಾಚಾರ್ಯನ ಮಾತನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಲು ಈ ಸಭೆಯೊಂದೇ ಸಾಕು” ಎಂದರು. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಆರಂಭವನ್ನು ಘೋಷಿಸಿದ ಘಂಟಾನಾದವು ಮತೀಯ ಮನಸ್ತಾಪಗಳ ಅಂತ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಘಂಟಾನಾದವಾಗಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸಿದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಮಾತಾಡಿದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತಗಳೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಕಂಠದ ಸಿಂಹನಾದದಿಂದ ಸಭಾಸದಸ್ಯರು ಪುಳಕಿತರಾದರು. ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳೂ ಸತ್ಯ ಎಂದೂ, ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೂ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಗೌರವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದೂ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ

ವನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರ ಭಾಷಣ, ಸಭೆಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯಿತು. ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಪ್ರಖ್ಯಾತರಾದರು. ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಭಾವಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಉಪನ್ಯಾಸದ ವರ್ಣನೆಗಳು ತುಂಬಿದವು.

ಭಾಷಣದ ಪ್ರಭಾವ

“ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವೇದಿಕೆ ಮೇಲೆ ಬಂದಾಗ, ಒಮ್ಮೆಲೆ ಸಭೆ ನಿಶ್ಚಬ್ದವಾಯಿತು. ‘ಈತ ಎಷ್ಟು ಸುಂದರನಾಗಿ ದ್ದಾನೆ’ ಎಂದು ಯಾರೋ ಉದ್ಗರಿಸಿರುವುದು ನನಗೆ ಕೇಳಿಸಿತು. ಹೌದು, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಸ್ಫುರದ್ರೂಪಿ, ಎಷ್ಟು ದಿವ್ಯ” ಎಂದಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಸ್ಟರ್ ಕ್ರಿಸ್ಟೈನ್.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವರನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಆಹ್ವಾನಿಸಲು ಜನರು ಪೈಪೋಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಎಲ್ಲರ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಅವರದೇ ವರ್ಣನೆ. ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡ ಡಾ. ಅನ್ನಿ ಬೆಸೆಂಟರು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು. “ಅವರೊಬ್ಬ ಯೋಧ ಸಂನ್ಯಾಸಿ, ಅವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ದೇಶಾಭಿಮಾನ ತುಂಬಿರುವುದು ಕಂಡಿದೆ. ಮತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಚೀನವಾದ ಮತದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ, ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗಿಂತ ಕಿರಿಯವರು. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಇಲ್ಲ. ಗರ್ವಿಷ್ಣು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಭಾರತಮಾತೆ ತನ್ನ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಪುತ್ರನನ್ನು ದೂತನನ್ನಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಗೌರವಾನ್ವಿತರಾದಳು. ದೂತನು ತನ್ನ ಪುಣ್ಯ ಜನ್ಮಭೂಮಿಯ ಸನಾತನ ಕೀರ್ತಿಗೌರವಗಳನ್ನು ಮರೆಯದೆ, ಆಕೆಯ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಿದನು.”

ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಹೀಗೆ ಬರೆದವು. “ಸುಂದರ ಮುಖ, ಚಿತ್ತಾಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಅಮೋಘವಾದ ವಾಕ್ಚಾತುರ್ಯವುಳ್ಳ ಈ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಮಹಾಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಗಣ್ಯ.” “ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಿಸ್ಸಂಶಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಕ್ತಿ. ಅವರು ಮಾತನಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅವರ ವಿದ್ಯಾವಂತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಧರ್ಮಪ್ರಚಾರಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಮೂರ್ಖತನ ಅನಿಸುತ್ತದೆ.” ಎಲ್ಲರ ದೃಷ್ಟಿ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಮೇಲೆ. ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋದರೆ ಸಾಕು, ಕೈ ಚಪ್ಪಾಳೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆ. ಆದರೆ ಯಾರ ಹೊಗಳಿಕೆಯೂ ಅವರನ್ನು ಬಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಹಂಕಾರವೂ ಅವರ ಬಳಿ ಸುಳಿಯಲಿಲ್ಲ.

ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ಭಾಷಣಗಳು

ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅನೇಕ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಪ್ರತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣ ಕೊನೆಯದಾಗಿತ್ತು. ಸಭೆ ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವವರೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ಮಾಡಿದ ತಂತ್ರ ಅದಾಗಿತ್ತು. ವಿವೇಕಾನಂದರ ಹದಿನೈದು ನಿಮಿಷಗಳ ಭಾಷಣ ಕೇಳಲು,

ಜನರು ೨-೩ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಇತರರ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಶಾಂತವಾಗಿ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೫ರ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಪ್ರತಿ ಯೊಬ್ಬನೂ ತಮ್ಮ ಧರ್ಮವೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡು, ತಮ್ಮ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ವಿಶದಪಡಿಸಲು, ಸಮುದ್ರದ ಕಪ್ಪೆಯೊಂದು ಬಾವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಪ್ಪೆಯು ಬಳಿ ಬಂದು ಮಾತಾಡಿದ ಕತೆ ಹೇಳಿದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೯ರಂದು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ ಪ್ರಬಂಧವನ್ನು ಕೇಳಲು ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಕಾದು ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಅತ್ಯಂತ ಪ್ರಚೀನವಾದ ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಮುಂದೆ ಬೌದ್ಧ, ಜೈನ, ಪಾರ್ಸಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ, ಇಸ್ಲಾಂ ಮೊದಲಾದ ಧರ್ಮಗಳೆಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳಂತೆ. ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ತನ್ನನ್ನು ನಾಶ ಮಾಡಲು ಬಂದ ಧರ್ಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಎದುರಿಸಿ, ಆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳನ್ನು ಹೀರಿಕೊಂಡು ಧೃಢವಾಗಿ ನಿಂತಿದೆ. ಭಯಂಕರವಾದ ಭೂಕಂಪವಾದಾಗ ಸಾಗರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಸಾಗಿ, ಪುನಃ ಸಾವಿರ ಪಾಲು ವೇಗದಿಂದ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆವರಿಸುವ ಪ್ರಚಂಡ ಪ್ರವಾಹವಾಗಿ ನುಗ್ಗಿ ಬರುವಂತೆ, ಈ ಘನಗರ್ಜನೆ ನಿಂತ ಮೇಲೆ ಮೂಲಧರ್ಮವೆಂಬ ಅಗಾಧವಾದ ದೇಹ ಈ ಪಂಗಡಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೀರಿಕೊಂಡು ಜೀರ್ಣಿಸಿ ರಕ್ತಗತ ಮಾಡಿತು. ದೇವರೊಬ್ಬನೆ, ಆತನಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಹೆಸರಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು.

ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲೂ ದೇವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಲು ಒಂದೊಂದು ಚಿಹ್ನೆ ಇದೆ. ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ವಿಗ್ರಹಾರಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಸರ್ವವ್ಯಾಪಿಯಾದ ಪರಮಾತ್ಮನು ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ, ಎಲ್ಲ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನೆ; ವಿಗ್ರಹಗಳಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾನೆ. ವಿಗ್ರಹಗಳು ಹಿಂದುಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮನನ್ನು ಕುರಿತು ಚಿಂತನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆಶ್ರಯ ಅಷ್ಟೆ. ಆ ವಿಗ್ರಹವೇ ದೇವರಲ್ಲ. ವಿಗ್ರಹದ ಮೂಲಕ ಹಿಂದೂ ಆದವನು ದೇವರನ್ನು ನೋಡುವನು.

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣನು ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. “ಹಲವು ಮಣಿಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸುವ ಒಂದು ದಾರದಂತೆ, ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವೆನು.”

ಹಿಂದೂಗಳಲ್ಲಿ ಇತರ ಧರ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಉದಾರ ಭಾವನೆ ಇದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಧರ್ಮಗಳೂ ಒಂದೇ ಪರಮ ಸತ್ಯದಡೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ನಂಬಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೦ರ ತಮ್ಮ ಪ್ರವಚನದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಕ್ರೈಸ್ತ ಮತೀಯರಿಗೆ ಕೆಲವು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದ ಕ್ರೈಸ್ತಪಾದ್ರಿಗಳು ಬಡ ಭಾರತೀಯರನ್ನು ಮತಾಂತರಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಭಾರತದಾದ್ಯಂತ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಆದರೆ ಭಾರತದ ಅಗತ್ಯ ಮತಧರ್ಮಗಳಲ್ಲ. ಅದು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ, ಭಯಂಕರ ಕ್ಷಾಮದಿಂದಾಗಿ ಸಹಸ್ರಾರು ಜನರು ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಹಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉಪವಾಸದಿಂದ ಸಾಯುವ ಜನರಿಗೆ ಮತಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದು ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಅವಮಾನ. ಭಾರತದ ಬಡಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಒಂದು ತುತ್ತ ಅನ್ನ, ಧರ್ಮವಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಒಣಗಿದ ಗಂಟಲಲ್ಲಿ ಅವರು ಬೇಡುತ್ತಿರುವುದು ಒಂದು ತುತ್ತ ಅನ್ನ. ಆದರೆ ನೀವು, ಕ್ರೈಸ್ತರು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅನ್ನ ಕೇಳಿದರೆ, ಅವರಿಗೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನ ಎಂದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೬ರಂದು ‘ಬೌದ್ಧಧರ್ಮ: ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಸಾಫಲ್ಯ’ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿ, ಬೌದ್ಧಧರ್ಮವಿಲ್ಲದೆ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಬಾಳಲಾರದು. ಬೌದ್ಧರು ಮತ್ತು ಹಿಂದೂಗಳ ನಡುವೆ ಮೂಡಿದ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಭಾರತದ ಅವನತಿಗೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಆದುದರಿಂದ ಕಳೆದ ಒಂದು ಸಾವಿರ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಭಾರತ ಆಕ್ರಮಣಕಾರರ ಗುಲಾಮಗಿರಿ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ವೈದಿಕ ಧರ್ಮದ ಅದ್ಭುತ ಧೀಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾ ಆಚಾರ್ಯ ಬುದ್ಧನ ಹೃದಯ ವೈಶಾಲ್ಯ ಮತ್ತು ಅದ್ಭುತವಾದ ವಿಶ್ವಾನುಕಂಪ ಇವುಗಳು ಸಂಗಮಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದರು.

ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೨೭ರಂದು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಂತಿಮ ದಿನ. ಚಿಕಾಗೋದ ಹಾಲ್ ಆಫ್ ಕೊಲಂಬಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಯ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು. “ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಏನಾದರೂ ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ, ಅದು ಇದು: ಪಾವಿತ್ರ್ಯ, ಪರಿಶುದ್ಧತೆ, ದಾನ, ದಯೆ. ಇವು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಧರ್ಮದ ಸೊತ್ತಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಧರ್ಮವೂ ಉದಾರಚರಿತರಾದ ಸ್ತ್ರೀಪುರುಷರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೂ ಯಾರಾದರೂ ತನ್ನ ಧರ್ಮವೊಂದೇ ಉಳಿಯತಕ್ಕದ್ದು, ಇತರ ಧರ್ಮಗಳು ನಾಶವಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮರುಕ ಇದೆ. ಯಾರು ಎಷ್ಟು ವಿರೋಧಿಸಿದರೂ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದ ಧ್ವಜದ ಮೇಲೆ “ಹೋರಾಟವಲ್ಲ ಸೌಹಾರ್ದ, ವಿನಾಶವಲ್ಲ ಸ್ವೀಕಾರ, ವೈಮನಸಲ್ಲ ಸಾಮರಸ್ಯ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ” ಎಂದು ಬಹು ಬೇಗ ಬರೆಯಲ್ಪಡುವುದು.”

ಇತರೆಡೆ ಭಾಷಣಗಳು

ಹರ್ಟ್ ರೆಸಿಡೆನ್ಸ್ ಆಫ್ ಇವೇನ್‌ಸ್ಟನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಜನ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. “ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಜರು ಯಾರೋ ಈಗ ಪ್ರಾಣಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಎಂದು ಹಿಂದೂಗಳು ಭಾವಿಸಿ ಪ್ರಾಣಿಹಿಂಸೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ತಪ್ಪು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವರಲ್ಲಿದೆ. ಪ್ರಾಣಿದಯೆ ಎಂಬುದು ಹಿಂದೂಧರ್ಮದ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಪುನರ್ಜನ್ಮವು ಮಾನವನ ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದ ಉನ್ನತಿ ಅಥವಾ ಅಧೋಗತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ನಂಬಿದೆ” ಎಂದರು.

ಚಿಕಾಗೋದ ಬುದ್ಧಿಜೀವಿಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸೇರುವ ಸ್ಥಳವಾದ ಹಲ್ ಹೌಸ್ ಮ್ಯೂಸಿಯಂ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಮೇಲೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಆ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ದೊಡ್ಡ ದೊಂದು ಭಾವಚಿತ್ರ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ, “Swami Vivekananda(1893-1902), Indian Social Reformer Participated in World's Parliament of Religion” ಎಂದು ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಅಕ್ಟೋಬರ್ ತಿಂಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ, ಚಿಕಾಗೋದ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರೇ ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವ ಲೇಡಿಸ್ ಕ್ಲಬ್‌ನಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯೂನಿಟೇರಿಯನ್ ಚರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನ ಪೀಠದ ಮೇಲೆ ನಿಂತುಕೊಂಡು ಎರಡು ಭಾನುವಾರ ಮಾತನಾಡಿದರು. ೧೮೯೪ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಚಿಕಾಗೋ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕಾಬ್ ಹಾಲ್‌ನ ಮಂದಿರದಲ್ಲಿ ೧೮೯೪ರ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಆಧುನಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳು (Modern School of Hinduism) ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರವಚನ ಕೊಟ್ಟರು.

ಚಿಕಾಗೋದ ಫ್ಲೋರೆನ್ಸ್ ಆಡಂ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಲು, ವಾದ್ಯಮೇಳ ಆಲಿಸಲು ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಿಡುವು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇಲ್ಲಿ ೧೮೯೫ರ ಜನವರಿ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ೧೬ ದಿನಗಳವರೆಗೆ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರು.

ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಹೇಲ್ ಕುಟುಂಬದ ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಲಿಂಕನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಅಡ್ಡಾಡಲು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಲಿಂಕನ್ ಪಾರ್ಕ್‌ನ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಮಿಚಿಗನ್ ಸರೋವರವಿದೆ. ಒಂದು ಬೆಳದಿಂಗಳ ರಾತ್ರಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಮಿಚಿಗನ್ ಸರೋವರದ ದಡದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಪರಮಾತ್ಮನಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗತೊಡಗಿತು. ತಕ್ಷಣವೇ ಅವರಿಗೆ ಗುರುದೇವ ಶ್ರೀರಾಮಕೃಷ್ಣರು ಕಂಡುಬಂದರು; ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಯವರಿಗೆ ತಾನು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಬಂದ ಕಾರಣದ ನೆನಪಾಯಿತು. ಆಗ ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಮೊದಲಿನ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂತು.

ಚಿಕಾಗೋ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಗಣ್ಯವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅವರಲ್ಲಿ ಮೇಡಂ ಎಮ್ಮಾ ಕಾಲ್ಟ್ ಒಬ್ಬರು. ಅವರು ತನ್ನ ಆತ್ಮಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಜನರು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಕಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಗೆ ಜನರ ಸಂಶಯಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದು ಆಕೆ ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮೇಡಂ ಕಾಲ್ಟ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಾಳೆ. “ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭಗವಂತನೊಂದಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಚಯವಾದುದು ನನ್ನ ಒಂದು ಮಹಾ ಸೌಭಾಗ್ಯ.”

ಮೇಡಂ ಎಮ್ಮಾ ಕಾಲ್ಟ್

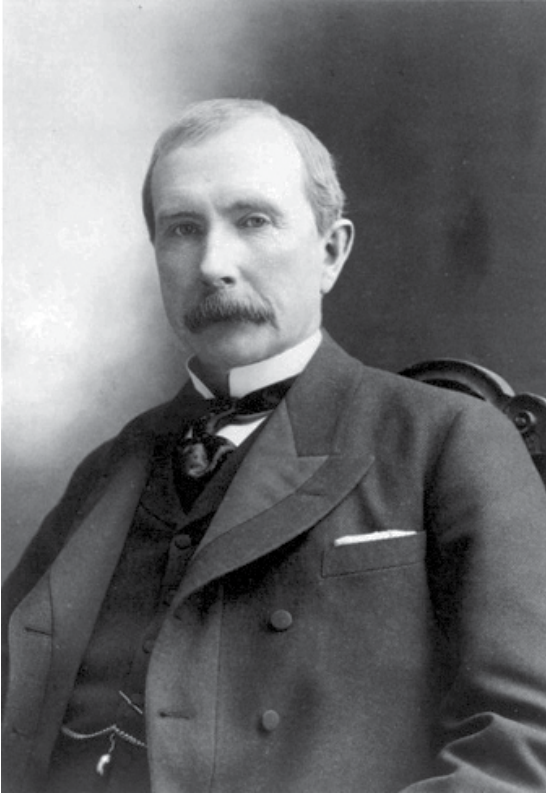
ಮೇಡಂ ಫ್ಲೋರೆನ್ಸ್ ಆಡಮ್ ಬಹುಮುಖಪ್ರತಿಭೆಯ ಮಹಿಳೆ. ಚಿಕಾಗೋದ ಭಾಷಣ ತರಗತಿಗಳನ್ನು ಆಕೆಯೇ ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಳು. ಆಕೆಯಿದ್ದ ‘ಆಡಿತೋರಿಯಂ’ ಹೋಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಕ್ಲಾಸ್‌ಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಫ್ಲೋರೆನ್ಸ್ ಆಡಮ್ಸ್

ಜಾನ್ ಡಿ. ರಾಕ್‌ಫೆಲ್ಲರ್ ಅವರಿಂದ ಭಾರಿ ಶ್ರೀಮಂತ. ಪ್ರಚಂಡ ಇಚ್ಛಾಶಕ್ತಿಯ ಮನುಷ್ಯ. ಒಂದು ದಿನ ಆತ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮನೆಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ನೋಡಲು ಹೋದ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಇದ್ದ ಕೋಣೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಿದ. ಏನೋ ಓದುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ಆತನನ್ನು ಕತ್ತೆತ್ತಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ, ಮಾತನಾಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ರಾಕ್‌ಫೆಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಅಷ್ಟರವರೆಗೆ ಆತನಿಲ್ಲದೆ ಇನ್ನಾರಿಗೂ ತಿಳಿದಿರದ ಆತನ ಜೀವನದ ಕೆಲವು ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅನಂತರ ಆತನಿಗೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, “ನೀನು ಸಂಪಾದಿಸುತ್ತಿರುವ ಅಗಾಧವಾದ ಸಂಪತ್ತು ನಿಜವಾಗಿ ನಿನಗೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ನೀನು ಕೇವಲ ಒಬ್ಬ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಅಷ್ಟೆ. ದೇವರು ನಿನಗೆ ಐಶ್ವರ್ಯ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನೀನು ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿನಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕಿದೆ” ಎಂದರು.

ಸ್ವಾಮೀಜಿಯ ಮಾತು ರಾಕ್‌ಫೆಲ್ಲರ್‌ಗೆ ಹಿತವಾಗಲಿಲ್ಲ, ಅವನಿಗೆ ಸಿಟ್ಟು ಬಂತು. ಅಂದಿನವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಆತನಿಗೆ ಈ ರೀತಿ

ಜಾನ್ ಡಿ. ರಾಕ್‌ಫೆಲ್ಲರ್

ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಆತನು ಯಾರ ಬುದ್ಧಿಮಾತನ್ನೂ ಕೇಳಿದವನಲ್ಲ. ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಆ ಕೋಣೆಯಿಂದ ಹೊರನಡೆದ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಾರದ ಬಳಿಕ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು, ತಾನು ಒಂದು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಮಾಡಿದ ದಾನಪತ್ರವೊಂದನ್ನು ಅವರ ಮೇಜಿನ ಮೇಲೆ ಎಸೆದ. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ; ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಆತ ಆ ದಾನಪತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದು, ಓದಿ ಹೇಳಿ “ಈಗ ನೀವು ನನಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು” ಎಂದನು. ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವನತ್ತ ನೋಡಲೂ ಇಲ್ಲ. “ನೀನು ನನಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕು” ಎಂದರು. ದಾನಮಾಡಲು ದೇವರು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿರುವುದನ್ನು ರಾಕ್‌ಫೆಲ್ಲರ್ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡ. ಇಂದು ಆತ ಪ್ರಪಂಚ ಕಂಡ ಅತಿ ದೊಡ್ಡ ದಾನಿ ಎಂಬ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ಚಿಕಾಗೋದ ಆರ್ಟ್ ಪ್ಯಾಲೇಸ್‌ನಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ಫಲಕದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ. “ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ೧೮೯೩ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ೧೧ರಿಂದ ೨೭ರ ವರೆಗೆ ಅಮೆರಿಕದಲ್ಲಿ ವೇದಾಂತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದೂ ಸಂನ್ಯಾಸಿಗಳಾದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿಶ್ವಧರ್ಮ ಸಮ್ಮೇಳನವನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅವರ ಅಭೂತಪೂರ್ವ ಯಶಸ್ಸು ಪ್ರಾಚ್ಯ

ಮತ್ತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಧರ್ಮಗಳ ನಡುವೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿತು.”

ಗ್ರಂಥಮಾಲಾ:

೧. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ - ಸ್ವಾಮಿ ಸೋಮನಾಥಾನಂದ.

೨. ಚಿಕಾಗೋ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು - ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಆಶ್ರಮ, ಮೈಸೂರು.

3. **Swami Vivekananda and America** - Text by Prof. A.K. Mazumdar and F.W. Trembour, U.S Information Service, New Delhi.

4. **Chicago and Vivekananda** - a publication by Vivekananda Vedanta Society of Chicago, U.S.A.

5. **The American Response to the Words of Parliament of Religion, 1893** - by Pravrajika Bramhaprana

ಪ್ರಲೋಭನೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಮೀಜಿ

ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಎಂಥ ಪ್ರತಾಪಪೂರ್ಣ ಮತ್ತು ಆಕರ್ಷಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದ್ದರಂದರೆ ಅನೇಕ ಮಹಿಳೆಯರು ಅವರಿಗೆ ಮರುಳಾಗಿ ಮುಖಸ್ಪರ್ಶಿಯ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರು. ಅವರಿನ್ನೂ ಯುವಕರು ಮತ್ತು ಅಸಾಧ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಹಾಗೂ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದರೂ ಅವರು ಪ್ರಾಪಂಚಿಕ ಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದವರಂತೆ ಕಂಡರು. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಬಹುದೇನೋ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಜ್ಜಿ ಮಿಸೆಸ್ ಜಾನ್ ಬಿ. ಲಿಯಾನ್ ಹೆದರಿ ಅವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ನೀಡಿದಳು. ಅವರು ನಕ್ಕು ನುಡಿದರು: “ಮಿಸೆಸ್ ಲಿಯಾನ್, ನನ್ನ ಪ್ರೀತಿಯ ಅಮೆರಿಕನ್ ತಾಯಿಯೆ, ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಹೆದರಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಭಿಕ್ಷಾನ್ನವನ್ನುಂಟು ಆಲದ ಮರದ ಕೆಳಗೆ ಕಾಲಯಾಪನೆ ಮಾಡಿದ್ದು ನಿಜ, ಆದರೆ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಮಹಾರಾಜರ ಅರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಅತಿಥಿಯಾಗಿ ಕೂಡ ಇದ್ದೆ, ಮತ್ತೆ ಅರಮನೆಯ ಸೇವಕಿಯರು ರಾತ್ರಿ ಯೆಲ್ಲ ನನಗೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕಲು ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದರು. ನಾನು ಪ್ರಲೋಭನೆಗೆ ಒಗ್ಗಿರುವೆನು. ನೀವೇನೂ ಚಿಂತಿಸಬೇಕಿಲ್ಲ.”

— ಕಾರ್ನೀಲಿಯಾ ಕಾಂಗರ್

(‘ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ದಿವ್ಯಸ್ಥೂತಿ’, ಪು.೧೨೩, ಐದನೆಯ ಮುದ್ರಣ, ೨೦೧೩, ಮೈಸೂರು ಆಶ್ರಮ)